

Sygn. akt I ACa 860/16

I ACz 1084/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Jacek Pasikowski

Sędziowie: SA Anna Cesarz

SO del. Marzena Kluba (spr.)

Protokolant: stażysta Iga Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **W. W. i H. W. (1)**

przeciwko **Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W.**

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu

z dnia 29 lutego 2016 r. sygn. akt I C 185/14

oraz na skutek zażalenia powodów

od rozstrzygnięcia zawartego w punktach 4 i 9 wyżej wskazanego wyroku

I. z apelacji pozwanego:

1. odrzuca apelację w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punktach 4 i 9 zaskarżonego wyroku;

2. oddal a apelację w pozostałej części;

3. zasądza od Ubezpieczeniowego Funduszu u Gwarancyjnego w W. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym na rzecz:

a) W. W. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych;

b) H. W. (2) ele wskiego kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych;

I. z zażalenia powodów:

1. zmienia punkt 4 zaskarżonego wyroku i nadaje mu brzmienie: „nie obciąża W. W. brakującymi kosztami sądowymi”;

2. zmienia punkt 9 zaskarżonego wyroku i nadaje mu brzmienie: „nie obciąża H. W. (1) brakującymi kosztami sądowymi”.

Sygn. akt I ACa 860/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 lutego 2016r. Sąd Okręgowy w Sieradzu w sprawie z powództwa W. W. i H. W. (1) przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W. o zadośćuczynienie:

1. zasądził od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz powódki W. W. kwotę 48.000 zł. tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo W. W. w pozostałej części;
3. zasądził od powódki W. W. na rzecz pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. kwotę 248,98 zł. tytułem zwrotu części kosztów procesu;
4. nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powódki W. W. w pkt 1 wyroku na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 2.648,86 zł. tytułem części brakujących kosztów procesu;
5. nakazał pobrać od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego kwotę 2.987,01 zł. tytułem części brakujących kosztów procesu w sprawie z powództwa W. W.;
6. zasądził od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz powoda H. W. (1) kwotę 39.000 zł. tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;
7. oddalił powództwo H. W. (1) w pozostałej części;
8. zasądził od powoda H. W. (1) na rzecz pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. kwotę 413,49 zł. tytułem zwrotu części kosztów procesu;
9. nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda H. W. (1) w pkt 6 wyroku na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 2.340,24 zł. tytułem części brakujących kosztów procesu;
10. nakazał pobrać od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego kwotę 2.435,77 zł. tytułem części brakujących kosztów procesu w sprawie z powództwa H. W. (1).

Sąd Okręgowy swoje rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach: nieletni M. S. w dniu 3 czerwca 2008r. popełnił czyn karalny przez to, że prowadząc motocykl nieumyślnie naruszył zasady ruchu drogowego - nie dostosował prędkości jazdy do warunków panujących na drodze, na skutek czego uderzył motocyklem w drzewo a pasażer D. W. (1) doznał licznych obrażeń ciała skutkujących śmiercią. Motocykl sprawcy wypadku w chwili zdarzenia nie był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Prawomocnym wyrokiem z dnia 4 maja 2012r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu zasądził od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego na rzecz powódki W. W. kwotę 40.000 zł. i na rzecz H. W. (1) kwotę 30.000 zł. tytułem znacznego pogorszenia sytuacji życiowej po śmierci syna D. W. (1). Powodowie pismem z dnia 27 marca 2014r. zgłosili pozwanemu Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu roszczenia zadośćuczynienia w związku ze śmiercią syna: powódka W. W. w wysokości 90.000 zł. a H. W. (1) w wysokości 70.000 zł. Pozwany nie wypłacił żądanych kwot.

Powódka W. W. ma 45 lat i od 1994r. jest zamężna. Z zawodu jest przedzarzem-bawelniarzem. Przed wypadkiem nie pracowała, pozostawała na utrzymaniu męża i zajmowała się dziećmi. Obecnie również nie pracuje, jest zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Pobiera zasiłek rodzinny w wysokości 118 zł. miesięcznie. Ma dwoje dzieci w wieku 18 i 27 lat. D. W. (1) w chwili śmierci miał 14 lat, dobrze się uczył i nie sprawiał kłopotów wychowawczych. Interesował się komputerami i chciał zostać informatykiem. Miał dobre relacje z rodzeństwem i rodzicami. Rodzice byli dumni z syna, który za pomoc starszym osobom w obsłudze komputera otrzymał nagrodę. Po śmierci syna, przez około 6 miesięcy powódka nie zajmowała się domem, przeważnie leżała i płakała, często była na cmentarzu, miała kłopoty ze snem. We wszystkim pomagał jej mąż. Wspierały ją siostry, koleżanki i matka. W dalszym okresie zaczęła stopniowo zajmować się domem, z którego wyszła samodzielnie dopiero wiosną następnego roku. Obecnie powódka stara się wywiązywać z obowiązków domowych, jednak nadal nie robi zakupów, często odwiedza grób dziecka, wspomina go i cierpi. Powódka unika towarzystwa i imprez. Nie korzysta z pomocy psychiatry ani psychologa. U powódki wystąpiła reakcja żałoby o charakterze patologicznym. Występowały zaburzenia adaptacyjne o obrazie epizodu depresyjnego i załamanie funkcjonowania społecznego. Przedłużona reakcja żałoby utrzymuje się do chwili obecnej a w funkcjonowaniu emocjonalnym dominuje smutek i żal. Powódka tłumia emocje i żyje w swoistym odrętwieniu emocjonalnym. Obniżeniu uległa jej motywacja do działania. Pomimo upływu czasu, u powódki nie uruchomiły się mechanizmy obronne. Żałoba zatrzymała się w fazie dezorganizacji. Istnieje ryzyko, przekształcenia się w utrwalone zaburzenia osobowości. Długotrwały uszczerbek na zdrowiu powódki wynosi 7%.

Powód H. W. (1) ma 48 lat, wykształcenie podstawowe, bez zawodu. Przed śmiercią syna zajmował się dorywczo pracą w ogrodach. Zarabiał ok. 1.500 – 1.600 zł. miesięcznie. Przez krótki czas, rodzina korzystała z pomocy opieki społecznej. Obecnie powód nadal pracuje sezonowo. Mieszka z rodziną w budynku komunalnym, wynajmując mieszkanie. Powód załamał się po śmierci syna, przez kilka tygodni nie mógł dojść do siebie, w pracy nie myślał co robi. Musiał wspierać żonę i opiekować się dziećmi: sprzątał, robił pranie, gotował obiady, pomagał dzieciom w lekcjach. Wrócił do pracy po trzech tygodniach od pogrzebu, ale pracował mniej godzin. Powód ograniczył kontakty ze znajomymi, wspiera żonę, chodzi na grób dziecka. Nie korzystał z pomocy psychiatry lub psychologa. Przez kilka miesięcy u powoda utrzymywało się uczucie smutku, osamotnienia, zaburzenia sny, lęknięcia. Reakcja żałoby nie miała charakteru patologicznego i nie doprowadziła do powstania uszczerbku na zdrowiu psychicznym.

Sąd Okręgowy przyjął, że sprawca wypadku naruszył dobro osobiste powodów, w postaci prawa do życia rodzinnego. Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego wskazał przepisy art. 822 k.c. w związku z art. 436 § 1 k.c. oraz art. 98 ust. 1 pkt 3a ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, nakładające obowiązek na pozwanego, zaspokajania roszczeń osób uprawnionych z tytułu umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, w przypadku gdy posiadacz zidentyfikowanego pojazdu mechanicznego, którego ruchem szkodę wyrządzono, nie był objęty tym ubezpieczeniem.

Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione roszczenia powodów o zadośćuczynienie na podstawie przepisów art. 23 i 24 k.c. Zważył przy tym na rozmiar krzywdy powodów związanej z tragiczną śmiercią ich czternastoletniego syna, z którym wiązali duże nadzieje i byli silnie związani emocjonalnie. Wziął pod uwagę ich aktualną sytuację życiową, stan psychiczny, sposób funkcjonowania oraz rozmiar cierpień i nieodwracalność skutków. Sąd podkreślił, że skutki śmierci dziecka rozciągają się na całe życie rodziców i będą powodować osłabienie aktywności życiowej oraz motywacji do przezwyciężania trudności życia codziennego.

Sąd Okręgowy uznał za odpowiednią dla powódki W. W. kwotę 80.000 zł. zadośćuczynienia, zaś dla powoda H. W. (1) kwotę 65.000 zł. Wobec podniesionego zarzutu przyczynienia się poszkodowanego, jako istotne dla określenia ostatecznej wysokości zadośćuczynienia Sąd Okręgowy uznał, że D. W. (2) decydując się na jazdę motocyklem z osobą nie posiadającą uprawnień do poruszania się tego typu pojazdów, przyczynił się w 40% do szkody. W konsekwencji należne zadośćuczynienie podlegało obniżeniu do wysokości 60% określonego zadośćuczynienia i ostatecznie wyniosło dla powódki 48.000 zł. a dla powoda 39.000 zł. W zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych, Sąd Okręgowy określił ich datę początkową na dzień 2 czerwca 2014r. –jako dzień następny po upływie

60 dni od dnia zgłoszenia szkody tj. 1 kwietnia 2014r. na podstawie art. 481 k.c. w związku z art. 817 k.c. i art. 109 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. ustalając, że powódka wygrała sprawę w 53% a powód 51%. O brakujących kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i art. 100 k.p.c. - według tej zasady i tych samych proporcji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W., zaskarżając wyrok w części:

- w zakresie pkt 1 zasądzonego od pozwanego na rzecz powódki W. W. kwotę 18.000 zł. z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 czerwca 2014r. oraz w zakresie odsetek ustawowych od niezaskarżonej kwoty 30.000 zł. za okres od dnia 2 czerwca 2014r. do dnia wyroku;
- w zakresie pkt 3,4 i 5 wyroku rozstrzygającego o kosztach procesu dotyczących W. W.;
- w zakresie pkt 6 zasądzonego od pozwanego na rzecz powoda H. W. (1) kwotę 15.000 zł. z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 czerwca 2014r. oraz w zakresie odsetek ustawowych od niezaskarżonej kwoty 24.000 zł. za okres od dnia 2 czerwca 2014r. do dnia wyroku;
- w zakresie pkt 8,9 i 10 rozstrzygającego o kosztach procesu dotyczących H. W. (1).

Pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

- naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez nieprawidłowe nadanie mocy dowodowej i wiarygodności opinii biegłego psychiatry, który wydał opinie wyłącznie w oparciu o wywiad z powódką oraz dane uzyskane podczas informacyjnego przesłuchania, nie zastosował żadnych metod badawczych czy testów – co doprowadziło do nieprawidłowej oceny krzywdy powódki;
- naruszenie przepisów prawa materialnego art. 448 k.c. w związku z art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, poprzez błędne uwzględnienie, przy orzekaniu o odpowiedniej sumie zadośćuczynienia, 7% uszczerbku na zdrowiu, skoro okoliczności i skutki zaniechania leczenia wykraczają poza zakres odpowiedzialności pozwanego – i w konsekwencji zasądzenie sumy wyższej niż odpowiednia;
- naruszenie przepisów prawa materialnego art. 448 k.c. w związku z art. 446 § 3 k.c. poprzez uwzględnienie utraty przyszłej pomocy poszkodowanego w dalszym życiu powodów, skoro okoliczność ta jest przesłanką związana z krzywdą majątkową, która została zrekompensowana powodowi w ramach przyznanych kwot z tytułu pogorszenia sytuacji rzeczowej;
- naruszenie przepisu prawa materialnego art. 448 k.c.: poprzez pominięcie, że krzywdy nie można utożsamiać z żalobą po stracie bliskiej osoby, gdyż jest to naturalny proces i jeśli nie wykracza poza normalne, codzienne zachowania, nie stanowi krzywdy danej osoby; poprzez błędną wykładnię przepisów i zasądzenie kwot rażąco wygórowanych, nieadekwatnych do rodzaju i rozmiaru doznanej krzywdy oraz kwot nieutrzymanych w rozsądnych granicach, które prowadzić będą do nieuzasadnionego wzbogacenia powodów;
- naruszenie przepisu art. 316 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie, że Sąd wydając wyrok bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy i przyjęcie, że pozwany opóźnił się ze spełnieniem świadczenia przed wydaniem wyroku;
- naruszenie przepisów art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób przekraczający granice swobodnej ich oceny oraz w sposób niewszechstronny i nielogiczny polegający na pominięciu, że dowód z opinii

biegłego psychiatry i zeznania powodów doprowadziły do ustalenia pełnego rozmiaru krzywdy – dopiero na etapie ogłoszenia wyroku, co skutkowało błędnym ustaleniem terminu naliczania odsetek; poprzez pominięcie, że dopiero po zeznaniach powodów istniała obiektywna możliwość ustalenia wysokości należnego zadośćuczynienia; poprzez pominięcie, że opinia z zakresu rekonstrukcji wypadków oraz opinia biegłego z zakresu medycyny ratunkowej pozwoliły ustalić zakres przyczynienia poszkodowanego i tym samym odpowiedzialności pozwanego;

- naruszenie prawa materialnego art. 481 § 1 k.c. poprzez jego zastosowanie i zasądzenie odsetek od zadośćuczynienia, uznając, że przed datą ogłoszenia wyroku strona pozwana miała możliwość wypłaty należnego zadośćuczynienia;

- naruszenie prawa materialnego art. 448 k.c. poprzez błędną wykładnię i pominięcie, iż zasądzenie zadośćuczynienia oraz ustalenie jego wysokości stanowi fakultatywne uprawnienie Sądu i nie jest roszczeniem wymagalnym przed datą jego zasądzenia poprzez orzeczenie odsetek za okres wcześniejszy niż dzień ogłoszenia orzeczenia w sprawie;

- naruszenie prawa materialnego art. 359 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i pominięcie, że dopiero data prawomocnego wyroku zapadłego w sprawie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę stwarza sytuację prawną wymagalności długu;

- naruszenie prawa materialnego art. 109 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez nie uwzględnienie, iż przepis ten zobowiązuje pozwanego do wypłaty w terminie 30 dni kwoty jedynie w przypadkach, w których nie istnieje konieczność dokonania wyjaśnień, od których zależy zasadność lub wysokość świadczenia, poprzez orzeczenie odsetek za okres wcześniejszy niż dzień uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie.

Wobec tak postawionych zarzutów, skarżący wniósł o: - zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części i tym samym obniżenie zasądzonych kwot: na rzecz powódki W. W. z 48.000 zł. do 30.000 zł. na rzecz H. W. (1) z 39.000 zł. do 24.000 zł.; zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części i zasądzenie odsetek od zasądzonych kwot zadośćuczynienia od dnia wyrokowania w sprawie tj. od dnia 29 lutego 2016r. do dnia zapłaty; zmianę rozstrzygnięcia o kosztach sądowych i zwrocie kosztów zastępstwa procesowego w I instancji poprzez zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powodowie wnieśli o odrzucenie apelacji strony pozwanej w części obejmującej pkt 4 i 9 zaskarżonego wyroku, oddalenie apelacji w pozostałej części oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej w zakresie pkt 4 i 9 wyroku podlega odrzuceniu na podstawie art. 370 k.p.c. wobec braku interesu prawnego w zaskarżeniu rozstrzygnięcia dotyczącego nieuiszczonych kosztów sądowych należnych od powodów na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Sieradzu. Podkreślić przy tym należy, że skarżący nie wskazał żadnych zarzutów ani wniosków apelacyjnych w tym zakresie.

W pozostałej części apelacja jest niezasadna. Sąd Apelacyjny nie podziela zarzutów apelacji, aprobując w całości rozważania i wywód prawny Sądu I instancji, a w rezultacie także sposób zastosowania przepisów prawa materialnego.

Na wstępie należało odnieść się do zarzutów apelacji, dotyczących naruszenia przepisów postępowania. Jedynie niedotknięte błędem ustalenia faktyczne, mogą być podstawą oceny prawidłowości zastosowanych norm prawa materialnego. W tym zakresie wskazać należy, iż Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne prawidłowe i precyzyjne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji. Poczynienie tych ustaleń poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania dowodowego, którego wyniki Sąd Okręgowy wszechstronnie rozważył i ocenił. Wśród okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, podlegających ustaleniu i ocenie były kwestie

związane z funkcjonowaniem powodów po wypadku, poczuciu ich krzywdy oraz negatywnego wpływu stanu psychicznego na jakość – komfort życia. Całkowicie nieuzasadniony jest zarzut zmierzający do dyskwalifikacji opinii biegłego psychiatry. Niezrozumiałe są zastrzeżenia dotyczące przyjętej metody badania psychiatrycznego tj. wywiadu, stanowiącego podstawowe narzędzie badawcze lekarza – co zostało wyjaśnione w opinii uzupełniającej. Stosowanie innych metod, w tym m.in. testów, jest narzędziem biegłych innej specjalności np. psychologa. Również nieuzasadniona jest teza o zwolnieniu odpowiedzialności pozwanego za krzywdę powódki związaną z długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu. Oceniając zaniechanie leczenia, pozwany nie dostrzega całego kontekstu wydarzenia, świadomości powódki co do możliwości leczenia a przede wszystkim, stanu głębokiej i długotrwałej żałoby, która właśnie uniemożliwiła powódce racjonalną ocenę swojego stanu zdrowia. Strona skarżąca nie precyzuje też jakie to leczenie zalecałaby powódce i od kiedy, a podkreślić należy, że dopiero w opinii biegłego psychiatry, znajdujemy wskazanie do zastosowania psychoterapii.

W konsekwencji skarżący błędnie wywodzi o dalszych naruszeniach prawa materialnego tj. przepisów art. 448 k.c. w kontekście naruszenia przepisów prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. oraz przepisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Powyższe odnosi się także do zarzutu uwzględnienia, przez Sąd I instancji, utraty przyszłej pomocy dziecka w dalszym życiu powodów – określonej zakresem przysłowiowego „podania szklanki wody”. W tym zakresie przyznane wcześniej odszkodowanie za istotne pogorszenie sytuacji życiowej powodów, nie wyłącza uwzględnienia tej okoliczności w ramach rozważań obejmujących ocenę zakresu zerwania więzi rodzinnych – a więc naruszenia dóbr osobistych.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia prawa materialnego wskazać należy, iż w ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest podstaw do kwestionowania wysokości zadośćuczynienia zasądzonego na rzecz powodów. Wyważenie odpowiedniej kwoty należy do swobodnego uznania sędziowskiego, zaś zarzut niewłaściwego określenia wysokości zadośćuczynienia mógłby być uwzględniony tylko wtedy, gdyby nie zostały wzięte pod uwagę wszystkie istotne kryteria, wpływające na tę postać rekompensaty, bądź też gdyby sąd uczynił jedno z wielu kryteriów, decydujących o wysokości zadośćuczynienia, elementem dominującym. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2002r. II CKN 605/00, Lex 484718; wyrok Sadu Najwyższego z dnia 26 września 2002r. III CKN 1037/00, Lex 56905. Ponadto, tylko rażące zawyżenie bądź zaniżenie przyznanej kwoty zadośćuczynienia uzasadniałoby kontrolę instancyjną w tym zakresie. (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 15 września 1999r. III CKN 339/98, OSNC 2000/3/58)

Oceniając wysokość przyznanego powodom: W. W. i H. W. (1) zadośćuczynienia, Sąd Apelacyjny nie dopatrył się naruszenia przepisów art. 448 k.c. Wobec przedłużającej się żałoby u powódki i występowania u niej długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że istnieją podstawy do różnicowania należnego zadośćuczynienia i w konsekwencji wyżej ocenił finansową kompensatę krzywdy powódki. Zważył przy tym na silny związek emocjonalny powodów z synem, liczne nadzieje z nim związane i dumę z jego postawy i osiągnięć. Okoliczności te znajdują odbicie w poczuciu żalu, pozbawienia radości życia i pogorszenia jego jakości. Znalazły również wyraz w wysokości zasądzonych przez Sąd I instancji zadośćuczynienia.

W tym stanie rzeczy, zarzuty apelacji, co do wysokości kwot zasądzonych na rzecz powodów, stanowią jedynie polemikę z prawidłową oceną Sadu Okręgowego. Brak jest zatem podstaw do uznania, że przyznane zadośćuczynienia jest nieodpowiednie do rozmiaru doznanej przez nich krzywdy.

Odnosząc się do zarzutów ukierunkowanych na kwestionowanie rozstrzygnięcia o odsetkach, należy podkreślić, że błędny jest wywód apelacyjny, uznający datę wydania wyroku jako datę wymagalności roszczeń i opóźnienia w ich spełnieniu. Odpowiedzialność pozwanego powstaje z chwilą wyrządzenia szkody a nie potwierdzenia jej orzeczeniem sądowym. Stosownie zaś do treści przepisów art. 109 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, pozwany jest zobowiązany do zaspokojenia zgłoszonych roszczeń w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania akt szkody od zakładu ubezpieczeń. Bezsporne jest, że powodowie zgłosili szkodę za pośrednictwem ubezpieczyciela w dniu 27 marca 2014r. a doręczenie pisma nastąpiło w dniu 1 kwietnia 2014r. Pozwany nie wskazał na żadne przyczyny leżące po stronie powodów, które uniemożliwiłyby ocenę zakresu jego odpowiedzialności oraz wysokości należnych

świadczeń. Niewątpliwie, pozwany jest podmiotem zajmującym się ustawowo zaspokajaniem roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych i może w tym zakresie dokonywać samodzielnych ustaleń. Odpowiedzialność pozwanego została potwierdzona w we wcześniejszym wyroku dotyczącym innych roszczeń powodów z tego samego zdarzenia - zatem co najmniej od dnia wyroku tj. 4 maja 2012r. dysponował pełnym materiałem do określenia wysokości należnego zadośćuczynienia. Pozwany do zakończenia postępowania w niniejszej sprawie nie dokonał żadnych wypłat z tego tytułu, nawet tych niespornych. Zatem przyjęcie koncepcji pozwanego, oznaczałoby, że to pozwany jako zobowiązany do naprawienia szkody, będzie decydował – a co najmniej wpływał, na określenie dnia wymagalności świadczenia. We wnioskach apelacyjnych, strona pozwana oczekuje zmiany w zakresie daty naliczania odsetek za opóźnienie i określenia ich biegu początkowego od dnia wyroku – choć w stawianych zarzutach i ich uzasadnieniu, wskazuje nawet na datę uprawomocnienia się wyroku. Taka argumentacja jest chybiona. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji o zastosowaniu w sprawie przepisów art. 481 § 1 k.c. i uznaje za prawidłowe rozstrzygnięcia w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekając w punkcie 2 wyroku, oddalił apelację w pozostałym zakresie.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powodów kwotę po 3.600 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu, stosownie do § 2 pkt 5 w zw. a § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz. 1800).